

TELEGRAFUL ROMANU

Telegraful este de două ori pe săptămâna: joi și Duminică. — Prenumeratul se face în Sabiu și expediția foiește pe afara la c. r. postă, cu bani gata prin seriori francati, adresate către expediția Pretului prenumeratului pentru Sabiu este pe anul 7. 8. v. a. sau pe jumătate de anul 3. 8. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

Nº 48. ANUL XVI.

Sabiu, în 16/28 Iunie 1868.

Politica.

Istoria poporului ne prezintă o suură lungă de întemplieri între omeni, că singurătici și că popore. Întemplierile ce compun istoria suntu esfuzul intereselor celor diverse ale oménilor, și nu mai pre de puține ori astăzi, ca acele întemplieri să fia emanată din altu ceva, adica, din vre-un eveniment elementar s. a. m. d.

Detoria cea dintâi este dura a căută unu modu, prin care sa se impacă pretensiunile ce se nascu din diversitatea intereselor.

Omenii singurătici, cându-viți socială nu era regulată prin legi anumite, au fostu avisati la puterile lor, fizice și la generositatea, amu dice, instinctuala. Consecintă din impregurarea acăsta e fortelesne de cuprinsu. Vointia netiermurita a celor tari au impacatu interesele după placul lor; cei slabii au trebuitu sa se supuna sănătății se deparțeze.

Staturile cele mari inca au urmatu, în trecutu, totu cam in acestu modu cu cele mici, asemenea națiunile cele mari cu cele mici. Deceastă astăzi ca analogia acăsta nu se poate aplica la toate casurile obvenite în istoria, apoi, trebuie sa scimă ca națiuni mai mari au fostu espuse la vointia arbitria a națiunilor mai mici, prin slabiciunea celor dintâi, urmata din neintelegerere, din neprecugetare, din aruncarea precipită, cându-in una cându-in alta parte, prin urmare: națiuni mari, satia cu națiuni mici, potu deveni inferioare prin slabirea legăturii in launtru și perdearea respectului in afara.

Aceste suntu generalități, dura suntu luate din vietiști poporului și de aceea ele cuprindu adeveruri, cari voru să aplicabile pâna atunci, pâna cându-ideile oménilor voru înaintă la acea înaltimă morală, incătu și singurătici și națiuni se voru convinge, ca interesele acele folositorie suntu numai atunci in adeveru folositorie, cându-bunetatea loru se estinde, cu concursu reciprocu, și asupra deaproapelui vecinu și a națiunei vecine.

Pentru acum lasămu acea parte, carea privise raportele națiunilor între sine și vomu avé in vedere acele, cari le au membru unei naționalități între sine.

Un principiu trebuie statorit. Acestă sa fia că un standard in mijlocul unei trupe luptătoare; impregurul aceluia standardu sa se facă totu miscările: înainte, inapoi, la dreptă și la stângă; remanerea in apropierea standardului se fia permanenta, sia formă actiunilor, in diferitele despartiri, minte său sării său a trupe intregi, deosebita.

Decei o națiune, d. e. că și a noastră, are detoria a-si statoru unu principiu, dela care sa nu fie silită a se abate in nici o impregurare. Ceu mai bunu, celu mai neatatabilu principiu este celu alu e-i stînticii, că cea dintâi recerintia la dreptulu de viață. Acestă sa fia standardul; celelalte suntu apoi apertinentii de a două mâna.

Pentru ce restringemu noi numai la altă băsă a aciuniei? Pentru ca una băduse, că sa ne servim de imaginea (icôna) ce amu folosit' si mai sunu, cu o tropa devotata flamurei ce false deasupra ei, astă apoi terenul de operatiune, cu multu mai lesne, cu multu mai curendu.

Eata ca vorbim unu limbajiu, care poate sa insusite incredere și celui mai pessimistu, presupunându ea are pricepera politica; pentru ca noi, in luptă noastră politica avem, mai multu a ne intrepune pentru aducerea la valoare a unui dreptu dejă recunoscutu, pentru dreptulu existenței noastre, decătu a atacă pre cine-va. Aducerea la valoare insa trebuie sa purceșă in primă linia dela noi insine.

Condițiunea principală in procederea acăsta e după parere noastră, a face o recunoștere a intregului teren, politicu și socialu, pre care ne estimu,

a căută posibilități care să suntu favorabile și că totu odata ne ducă la scopu. Nici mandri' orba, rancună de isbândă sa nu se amestecă in vederea noastră, pentru ca acestea ne turbura vederea situației, vedem totul preschimbău și nu se imbișează deosebi adeverul din intuție iluzoria.

Dupa ce amu făcutu și acestă urmează că, a preținându puterile particulare sa le impreunănu spre acțiunea, nu contră noastră, ci către scopul ce niciu alu ajunge, pentru buna starea noastră inori ce privindu și pentru onoarea ce compete unei individualități naționale in sirul celorlalte, cari au sa se bucură de asemenea drepturi in statu.

Spre sfarsitul acestă inse trebuie să ne respectăm reciproce unii pre altii. Interesele personale și partiale sa se subordine celor comune, către loialitatea națională din trecutu și din prezentu sa ne portăm cu respectul cuvenit, cu altă mai verosu, cu cătu, pre langa o intelectă apreciată nu suntu de natură de a cauza scandala nimicu.

Eata dura ce amu recomandă noi și căru romani patriotu spre o serișă și meditativa considerare, adaugendu totu odata pentru acei competiți, indigurarea la unu seriosu studiu plu istoriei patriei și naționalei noastre. Eruindu trecutul in unu modu sinceru și cu neprtărire nici in o parte, vomu intielege presentul și vomu sci mai cu înlesnire ce avem sa facem pre venitoriu.

Evenimente politice.

Sabiu 15 Iunie.

Calatori'a Maj. Sele la Pragă s'a disu la începutul ca nu are însemnatate politica. Din cele ce ceteam acumu despre acea călătorie și din căte ce împartăsimu și noi unele date mai la vale se vede, că ea totu are destulă însemnatate politica.

In Austria translataanca clerulu celu înaltu face opoziție serișă ministeriului. Toti Episcopii și Arhiepiscopii latini au emisu pastorale, princari protesteză in contra lagilor interconfessionale sanctificate deja și dojenescu, sub canonu bisericescu, pre poporu a nu se folosi de densele. Incercările ministrilor de a mulcumi cu frumosu pre clericali suntu fără de succesi, ba se poate dice ca servescu de a incuragiă rezistență.

Despre călătorie principelui Napoleonu nu avem scrisi mai prospetu decătu următoarele depesie din Români:

Bazias, 11 lunie Principele Napoleonu a plecatu și la 3 ore după amia-dî va sosi la Severin. Mane pe la 11 ore va fi la Giurgiu și pe la 4 ore va intra in Bucuresci.

Turnu-Severin 11 Iunie. Principele Napoleonu sositu la $3\frac{1}{2}$ plecatu la $4\frac{1}{2}$. Mane la 11 ore va fi la Giurgiu.

Pregatiri mari de primire se facu pentru principale. Pe joi sera anuntase Maresalul Curții Filipescu serata la Cotroceni, pentru persoanele ce erau invitate acolo.

„Osten“ aduce unu articulu intitulat Austria și România din care estragemu următoarele:

In 18 a lunei acestă plăca ministrul plenipotențialu al României domnul Dimitrie Brăianu din Viena, fiindu mai multu timp acreditatu într-o misiune diplomatică la cabinetul de acolo și cu o di înainte și au luat diu'a buna dela baronul Beust. In diu'a aceea publică și „Presse“, cea vechia unu articulu, in care arată chiar și lămuritul ca domnul Demetru Brăianu și a împlinitu misiunea s'a in modu strălucit, și ca ia succesi, de a atrage bunavoința cabinetului austriac pentru statul romanu din principalele danubiene la o legătură de amicitia intimă, formându intre ambele țări mitrofie comericu celu mai activu.

ten provințiale din Monarhia pe unu anu
8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. și țieri străine pe anu 12
pe 1/4 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru
intea ora cu 7. cr. sirul, pentru
a două ora cu 5. cr. și pentru a
trei's repetiro cu 3. cr. v. a.

In articolul amintitul alu „Presse“ celei vechi se află următoarele pasaje:

Precătu nu avem nici unu motivu de a intona unu cantecu deosebi pentru demisiunea lui Brăianu, pre atât nu ne irita nice acea: deca cameră din Bucuresci s'a opusu votului de blamu a senatului prin unu votu de incredere datu din partea unei majorități precumpărătoare și deca principalele Carolu prin desolvarea senatului in modu demonstrativ au lăsat parte pentru presedintele seu de consiliu, care acum siguramente va rămâne la postul seu . . . Nu avem nici unu interesu, de a ne dusimini cu principalele Carolu și popornu seu, stăruindu cu totu dădinsu pentru demisiunarea lui Brăianu său scotindu chiaru castaniele din focu pentru aceea partida boerescă, care in senatul luara de motivu incalcitul a cu strainatatea spre a pune cărmă in mană a doi membrii din partid'a loru, carii odiu și cându au avutu frantele in mană, s'a dejosit a și simple instrumente a castei loru. Deci Romanii se otărăscă intre sine, ca cine se il guerneze; căci chiaru după proverbul: „raru vîne și e vă mai bunu“ inca nu ne potemu insufle, pentru ca in Bucuresci se ia doi boari obscuri, in locală astă numitilor rosii cărmă, in mană.

Dietă Ungariei.

In siedintă din 20 Iunie cetește Kerkapolyi, că referentu alu comisiunii centrale, raportul a cestei comisiunii despre acelea proiecte de lege, cari privescu dările directe precum și scădere dărilorloru.

Ministrul de finanțe Lonyay aduce aminte casei ca nu se voru poté termină pâna la 30 iunie desbatările asupră bugetului. De ore ce indemnitatea data ministeriului spre a scăde darea ca și mainante, spira la terminulu disu, ministrul se rogă de prelungirea indemnitatei și propune că comisiunea sa facă unu proiectu in privindă a cesta și sa lu asternă dietei. Recunoscendu cas'a urgentă acestei mesuri o primește fără nicio observare oposițională.

La ordinea dilei e desbaterea specială a proiectului de lege pentru sare. Dupa unele modificări se primește proiectul, carele are se intre că lege in vietă dela 1 Iuliu a. c.

Se deschide desbaterea generală asupră legei pentru tabacu. Desbaterea asupră acestei legi a fostu lungă și la densă au luat parte corifeii magiari ai dietei. Col. Tisza, P. Moritz se pronuntă contra monopolului. Fr. Deák dice ca monopolul trebuie sănătății pâna cându se va astă unu modu de a intregi venitul ce aru scăde stergendu-se monopolul. Nu se invocă nici cu aceea ca să stărește in principiu stărgerea monopolului și apoi deciderea definitiva să se lase altei diete. Stătorirea principelui aru legă mânile legislației viitorie; căci nu aru mai pute decide libera, decătu lăpându principiu stătorit. E pentru sustinerea monopolului, carele aduce statului venit frumosu de 9—10 milioane pre anu.

Dispută se intinde mai departe pre langa tinerei său delaturarea monopolului seu pre langa stătorirea său nestătorirea, celu putin a principiului de a înlatura in viitoru monopolul.

In siedintă din 22 lunie anuntă vice pres. Gajzago sosirea mai multor petiții. Ministrul Eötvös asterne legă sanctiunata a drumului de feru Oradea-mare — Essecu. Aleșandru Mocioni este o petiție a mai multor membri din comisiunea comitatensă a comitatului Grăsnei, in care se plangă, ca comitele supremu nu consideră pre romani la candidarea oficialilor comitatensi. Dupa acestă raporta comisiunea centrală asupră tratatul de navigație cu Anglia, asupră celui va-

malu cu Bavaria și asupr'a prețiului sărei din comitatul Maramureșului. Se trece apoi la ordinea dilei, la desbaterea generală a legei tabacului.

Caleatorii Imperatului la Prag'a.

In 21 Iunie dimineața 1/2, 6 ore ajunse Majestatea Sea Imperatului însoțit de către altetă sea Imperatresa domnului Archiduce Albrecht, președintele ministrilor principale Augsburg, locotenitorul adjutanțului generalu Locotenentul colonel principale Liechtenstein, contele Vratislav și consiliariul de statu de Braun, în deplina sanatătate în Prag'a și cu tot ce era deosebit de dimineață fătuși su fără bine primitu de către poporul celu adunat în număr mare.

In curtea drumului de feru fu Majestatea Sea intempinată de gubernatorul bar. de Kellersperg, de comandantele gen. princ. Montenuovo și primariul cetăției Klaudy. La 10^{3/4} ore înainte de amedi urmă plecarea dela Hradchin la puntea Neustädter prin străzile cele decorate serbatoresc, preste Cuai, ale căea nouă și Graben. In totu locul fău Maiestatea Sea salutat prin strigări de slava și sa traiasca. La podu, unde Majestatea Sea ierăsi fău salutat cu unu sa traiasca sgomatosu, tienu primariul o vorbire în limb'a bohema în care desfășură dificultățile sub care s'au inceputu acesta lucrare.

Representantii urbane diaresc in permissiunea Maiestatei Sale, de a numi acesta opera cu preinaltul nume, și calea ce duce la podu cu alu Maiestatei Sale imparătesei, unu argumentu nou de confidentia imperatresa și o provocare la o strădania indoita. Aceasta opera nu e numai unu monumentu duratoriu de acesta incredere și de nisudintele cele oneste a representantiei urbane, ci și o garantia nouă de o credință și alipire neclatită către monarhul și casă domnitore. Vorbirea se finit în limb'a germană cu rugarea, că și de aci incolo să se poată învredni de pre inaltul ajutoriu, și cu unu sa traiasca imperatulu.

Maiestatea Sea respusne pré gratiosu in limb'a bohema : Expressionea de supunere fidela, ce ai pronunciatiu acum iubilu meu primariu, in numele representantiei urbane au sternit unu resunetu fără placutu in anim'a mea. Prag'a mi-a fostu și-mi va remană totu-déun'a amabile și eu asigurezu cetea de deplin'a mea gratia."

Dupa aceea respusne Maiestatea in limba germană : „Cu placere amu urmatu invitării capitalei diu regatului meu Boem'a, incredintatul fiindu totdeuna despre loialitatea locuitorilor și, prevedindu in alegerea numelui Maiestatei Séle imparătesei pentru acesta cale frumosu și in alu meu pentru acesta zidire nouă, unu argumentu nou de alipirea d-vostre. Dumnediu sa binecuvintezetă cetatea și tiéra intréga. „(Strigări sgomotose de sa traiasca)."

Dupa aceea intră Maiestatea Sea într'unu cortu anume facutu pentru însemnatatea dilei urmândui altetiale sale imperiale domnii archiduci Albrecht, Carolu Salvatoru și Ludovicu Victoru precum și principalele electorale de Hessen.

Acum urma consecratio solemna, la care au pontificatu canonicele Küffer de Aschaffenburg șiville cu o assistență numerosă. Dupa Te-deum și Maiestatea Sea imperatulu din cortu afară vorbindu mai întâi cu pontificantele, în fine i se recomenda de către primariul cetății inginerii podului precum și factorii principali ai acestei zidiri, vorbindu cu fiecare gratiosu : Acum urmăză reîntorcerea sub exclamatioanea cea mai vivace a multimei de omene.

La 2 ore primă Maiestatea Sea imperatulu pre toti c. r. consiliari intimi și camerari, inaltul clercu, autoritățile civile și militare precum și membrii comitetului de tiéra.

Odata cu militia c. r. mersse conformu privilegiului cascigatu in anulu 1866 și unu despărțimento de gardisti cetățienesci la gardia palatului.

In 22 Iunie la 8 ore de dimineață se tineu o revista mare militară sub comandă comandanțelui generalu principelui Montenuovo.

La 9^{1/4} ore visita Maiestatea Sea catedrală și cameră de coroană. Totu in diu'a acesta de dimineață sosi și cancelariul imperialu baronulu de Beust.

Felti'a 8/20 Iunie.

Serbare patriotică. In comună Felti'a română și sasi, conformu unei întrelegeri între Parochulu gr. or. Petru Ponciu parochu in Crisul și filia Felti'a și evang. lateranu Andreas Müller, s'a serbatu in bisericile ambelor confesiuni din'a de 6/18 Iunie, in aducerea aminte de scaparea iobagilor de robotele la cari erau supuși pâna la 1848.

Dupa ce se multiam Provedintieei Ddiescii pentru stergerea acelei stări umilitore de vrednică omenescă, s'a făcutu in cuventarea rostită de preotul slugitoru o pișă aducere aminte și de gratia imperatresa, carea a pusu in lucrare acesta faptă iubitărie de omenire. Asemenea nu fura dati uitări la acesta ocasiune toti barbatii națiunilor tiei noastre, cari au concursu cu putințiosele loru puteri la marătia opera carea va remanea pentru toti seculii o incepere nouă in viatia națiunilor acestei tiei.

Dupa amedi și adeca după finitulu vecerniei se adunara poporenii comunei de ambe confesiunile mai susu amintite și petrecu la umbră unor alei improvizate in mijlocul satului. In decursul petrecerei s'a radicatu, sub resunetu de puscaturi, toaste pentru Maiestatea Sea, pentru Metropolitul gr. or. Bar. de Siaugun'a, pentru Superintendantulu ev. lut. Dr. Teutsch și a. m. d. m.

Petrecerea a durat pâna săra in armonioasa fratiatate.

Cupseni in 27 Mai 1868.

(Capetu.)

Mai faci și acea amintire, ca circularul Sibianu dato 27-lea Apriliu 1861 Nr. 530, au facutu mare paguba la înaintarea Culturei in tractul acesta. Rogute arătări se me convingu, pentru că eu aicea in tractul acesta me astu. Dă dumitale, nu e bine rumegata — de dumnia-tă — togm'a precum e dă de dumneata ca eu sum Inspectoru preste scolarele gr-or. din tractul nostru, cu lăsa anuala de 96 fl. v. a. pre carea cu execuție o tragu dela docenții nostri. Acum asculta sa te capacitez mai bine și despre acesta.

In anul 1865 in 30 Oct. înndu sinodu tractualu preotimăea nostra in Costeni, au decisu a fi cu cale că sa se aléga doi preoti și impreuna cu parintele Administratoru protopopescu Vasiliu Cosma, se intreprindă cătu se va puté mai in grăba, visitarea tractuale, cu acelu adausu, ca numitii preoti se aiba tillu de inspectori scolari. Pre acesta i-au și proveditu cu imputernicirea, de a sfatuvi cu duhulu blandielor in fia-care comuna pre creștinii gr. or. și a-i conduce la imbunătățirea veniturilor preotiescii, la imbunătățirea leflorii invetiatorilor, la darea de buna voia a pruncilor la școală. Pre lângă acesta au luat sarcină pentru sfatuirea in tota luna odata a acelu anu, indeosebi pre fia-care comuna ; ceea ce s'a și făcutu cu succesul celu mai bunu, (vedi originalul protocolului a visitatiunei tractuale din 1865 lună lui Noem. și Dec. la scaunul Administratorului Protopopescu in Rohiea). In urmă acestor mesuri s'au radicatu dupre putința imbunătățirea venitului preotiescii și invetiatorescu, — numai din acelu anu, și spre mare daună noastră, nu s'au mai continuat chiaru și pâna acum in totu anulu, vei vedea ea creștinii nostri insii s'au fostu resolvită intielegendu acesta cu cea mai caldură simtire, a intinde mănu' cu ce-va ajotoriu, — la ocazia visitării lunărie a școlelor, ceea ce s'a și capetatu, dura nu prin execuții de la docenți precum faci amintire. Insa acesta vediendu-o d-vostre, a-ți privit cu malitia misericordă pentru ca v-ati apucat apoi in tómna anului 1866 de a-ți stricatu tota lef'a invențatorescă, unde numai a-ți avutu și d-vostre căti-va creștinii printre a-i nostri, d. e. in Rohiea. De acesta cum cauti a te lepadă săra a te puté escusă înaintea noastră, decătu cu nisice momente razimandu-te pre semismul d-vostre, că și cum eu n-ai cunoște pre Rohieni. Dece voiesci se asti cu cătu suntu mai numerosi creștinii nostri in Rohiea decătu a-i d-vostre, întrebă pre vre-unu individu din Rohiea, carele se află in mintea sănătoșă, și-ți va responde

FOISIGRĂ.

PREAMBLARI

(reprod. din „Convorbiri literare”)

(Urmare din nr. 45.)

VII.

M'amu nascutu in castelul parintiesc, asiediatu in partea cea mai pitorescă a Scotiei. N'amu cunoscutu că altele placerea de a avea o muma căci nu eram inca de unu anu cându maie'a mea muri. Pentru acesta inşa potu dice ca amu avutu doi parinti, pre tatălui și pre unchiul meu pre care i-ai cunosceti. Eram singurul copilu și amendoi me iubeau asiā de multu incătu se invidiau unul pre altul de dragostea mea. Unchiul meu a fostu neinsuratu și a trăit totu-déun'a cu tatălui meu impreuna in anticul castelu de pre proprietățile loru. Acolo mi-amu petrecutu anii copilariei cu o guvernanta, căreia i-eră incredintata crescerea mea și cu Williamu. Elu eră cu căti-va ani mai mare decătu mine și moștele parintilor sei erau vecine cu ale noastre. Parintii lui și ai mei otâră-se că elu se fia sotiu meu și acesta idea intră asiā de adeneu in mintea noastră de căndu eram inca copii, incătu nici ne puteam închipui ca impregnarările aru puté veni altfelui. Williamu avea unu caracteru melancolicu ; elu fugă de jocurile și petrecerile veseli ale altor copii de verstă lui și retaciā sin-guru prin padure și prin grădina și a desu stă ore

vorbindu-mi ; cându me puneam la claviru, parea căndu vioră sea și neincetatu receteam scrierile pre care le ceteam impreuna. Ah ! Tote aceste i-lu apropiau de mine și tote i-mi aretau ca este de parte.

In scrisorile sele elu se plângă ca afacerile i-lu oprescu mai multu decătu gândi-se ; i-mi spunea despre dorulu ce simtia de a reveni și de a me revedea și ca departe de mine vieti' ei este o lungă durere. Cându speră ca se va puté reintorce, unu unchiu alu seu care ocupă unu postu inaltu i-lu tramise într'o missiune diplomatică pre lângă o curte din Germania. Williamu cu tota insistența sea nu putu sa refuze și plecă. Scrisoarea ce-mi scrisse atunci era fără tristă. Presimtiri negre i torturau mintea, elu vorbea cu jale de frumosulu trecutu și cu ingrijire de viitoru. O voce interioară i spunea ca amendoi vomu și nefericiti ; elu i-mi reaminti inca odata tote scenele amorului nostru și me rugă sa nu-lu uitu. Eu sa-lu uitu ! Sa-lu uitu pre densulu, care era visulu și scopulu vietiei mele !

Căte-va luni după pornirea lui Williamu tatălui meu cadiu bolnavu și incurendu muvi Pe patul seu de moarte simi vorbi de Williamu și-mi dise ca moare multiamit, sciindu ca sörtea mea va fi fericita in bratiele lui Williamu. Nu se trecu multu după acesta lovire și o altă mai multă cruda venire sa me sdrobescă. Căte-va renduri dela Williamu i-mi șteau ca este fără bolnavu și me rugă sa vinu in data sa-lu vedu, căci numai presentia mea laru puté îndreptă. Indata pornitul cu unchiul

ca cu cătu sunta mai numerosi. D-ia insa le-a făcutu inaintare in cultura, de si-au bagatu pre Filip u de inventatoriu cu lăsa anuala de 10 fl. v. a Lasămu sa judece ori si cine, ca ce omeni bravi au venit aici din alte tracturi, plini de râvna cătra cultura. Cum se sciu de bine face inaintea publicului, prin foile noastre, de inaintatori culturei si pre unii si pre altii a-i acusă, că numai densii se reese cu gloria.

Nu potu a trece cu vederea, si a nu comunică publicului nostru si aceea, că D. corespondinte, nescindu altu cum sa si verse veninulu seu, asupra-mi, lauda corpulu profesorulu dela numit'a scola, din Lapusiu că cum l'aslu si bulitu. Încătu pentru antecesorii loru, nu denegu ca nu au fostu omeni bravi, pentru domnia loru, — iera incătu au fostu pentru confessiunea nostra, au fostu destulu de daunosi, caci voiescu a aminti si acen frumosa lucrare a anumitilor profesori, ca déca vre-unulu dintre poporenii nostri, voia sa-si pôrte prunculu seu la scola din Lapusiu, si sa nu se faca că rîta a 5 la caru, apoi dieu debuea bietulu parinte sa abdica dela religiunea sea, si sa imbratisieze cea unita. Asia an petit-o Teodoru Gindasiu si Onutiu Mosiutu din Dobriculu Lapusiu. Spunem d. coresp. acesta regula la Prag'a ori la Vien'a au inventat o frumosulu corpu profesorulu alu d-vostre? pentru acestea maretie merite te asti indemnata a laudă corpulu profesorulu.

Mai pre urma adauge domnulu corespondinte cuvintele renumitului literatu Wieland, unde dlui se pune, si precum se vede, se tine de cei mai literati din lume, baremu pre lângă tota sciinta ce o posede, i mai lipsesce forte multu, si precum aceasta socotire a lui nu e drepta, asia tota combatea lui ca istoria a scolei din Lapusiu, si altele, la articululu estiu in nr. 21 a „Telegr. Rom.“, inca nu e drepta si adeverata.

Samuil Cupsi'a.

Principatele române unite.

Bucuresci 7/19. Iuniu.

O depesia ne face cunoscutu ca Alteia Sea imperiale, principele Napoleonu va porni Sambata dimineața din Baziasiu, Dumineca pre la amedi va fi la Giurgiu si prin urmare pre la 4 ore va fi in Bucuresci. (vedi la Ev. pol.)

Dumineca dara, poporul capitalei va puté salută cu iubirea si entuziasmulu ce recunoscinta a pusu totu-déun'a in anim'a româniloru, pre unu principe alu căru nume marit, Napoleonu, este unu obiectu de idolatrie pentru natiunea româna. Napoleonu, acestu nume legatu atâtu de strinsu cu castigarea drepturilor suverane ce le are acum Romania, are unu resunetu atâtu de puternicu in asta tiéra, incătu nu este fintia omenescă care sa nu-lu

cunósea si sa nu-lu pronuntie cu veneratie; aceste simtieminte, români voru avea fericirea a le exprimă unui membru puteriu alu acestei ilustre familii; si poporul capitalei, acum că totu-de-aun'a, este datoriu a si, si nu ne indoim ca va fi, adevarata espressiune a tierei intregi. Dumineca dara e o mare serbatore, e diu'a fericita in care Români, prin poporul capitalei voru dovedi ca recunoscinta este un'a din calitatile distinse ale inimii loru, si ca iubescu cu entuziasm pre binefacatorii loru.

In siedint'a de ieri, cu ocaziunea unei interpellari a dlui Georgiu, in privint'a monetelor de arama ce, dupa domnia lui, s'a tramsu prea multa in Iasi, ministrul a arestatu ca nu s'a tramsu moneta de arama decătu 200,000 lei, iera in argintu preste 3 milioane, se facu apoi de către D. Mehedințianu o propunere că guvernul sa taie cătu mai corendu moneta de argintu. Ministeriul a arestatu ca pâna ce nu vomu avea monet'a nostra de argintu, pâna ce nu va fi leulu in natura, transactiunile se voru face in pagub'a multimei si in folosulu cătoru-va speculant; disse ca primesce propunerea, caci ea este buna, este neaperata ea va aduce si unu bonu beneficiu statului si dechiara inca ca monet'a se va tăia in tiéra iera nu in strainitate. Adunarea a votat aceasta propunere, ce va fi aplaudata si bine-cuvantata de natiunea intréga, avendu numai trei oposanti, trei bile negre.

Totu in siedint'a de ieri adunarea vota unu creditu de 417,631 lei vechi spre a se plati profesorii si superiori de monastiri cari inca dela 1860 asculta in desertu salaryele loru.

Mai multe legi bine-facatore s'au votat de adunare in aceste dile intre cari se autorisă ministrul de resbelu a imbracă oscirea cu produse din fabricile române.

Adresa de condolenția tramisa de Adunarea României guvernului Serbiei:

Adunarea deputatilor Romaniei astăndu fatala caiastrofa intemplata in parcule de la Toptschider se crede datore a esprime natiunii Serbe simtimentele săle de cea mai profunda mâchnire.

Provedint'a a voit, că o amicie seculară nedesmintita nici o data in cursu de vîcuri se afla unu semntru caracteristic alu relatiunilor internationale intre Serbi si intre Români.

Asemânarea situaționelor politice si a aspirațiunilor natiionale cimentea in tempulu de fatia mai multu de cătu ori si cându continuitatea acelei amicie traditionale.

Criminalulu plumbu, ce râpi dilele Altetiei Séle Principelui Michailu Obrenovici, imbracându Serbi'a in haina de doliu, a intins'o in acelasiu momentu asupra Romaniei intregi, care vine acum, prin organulu reprezentantei nationale, a manifesta si-

cer'a si general'a sea durere cătra unu poporu frate. O mare consolatiune insa, atâtu pentru Serbi precum si pentru Români, trebuie se fia aceea nemutabilitate a decretelor destinului, aceea credinta in sortile nativului si aceea speranta in viitorul cari nu amugescu nici o data o ginte ce a sciutu in toate imprejurările a se arată cu atâtu mai mare, cu cătu fortunile deveneu mai violenti si mai amenintătorie.

Acesta adresa, prin organulu d-lui presedinte alu consiliului de ministri, se va comunica guvernului principieru alu Serbiei pre calea legală.

Votat si datu in localulu ordinariu alu siedintelor noastre in Bucuresci, pre dîloulu metropoliei in 3 ale lunei Iunie Iunie anulu 1868.

Presedintele adunării Dr. Feteu. „Rom.“

Bucuresci 11/23 Iuniu

Conventiunea ce este a se incheia intre guvernul M. Sele Imperatorele Russelui cu guvernul Altetiei Sele Carolu I, in privint'a marii cestiuni natiunale, cunoscuta sub numele de jurisdicție consularie, este, pre cătu puturamu astă, mai sfarsita. Ambii delegati, in unire au sfarsitul lucrarea loru pre care au supus'o guvernului respective si nu ne putem indoi ca acea lucrare va fi in curendu ratificata. Aretându dara inca odata guvernului rusescu recunoscinta nostra pentru acela bine-facere, suntemu siguri ca cele-lalte puteri, si mai cu séma Franci'a si Itali'a, nu voru intardia de a scapă Roman'a de feluritele rele si umiliri ce i-a adus acesta juridictiune.

O epistola particularia din Vien'a ne spune asemenea ca si cestiunea postale este sfarsita intre Austri'a si Romania.

Conferint'a telegrafica s'au deschis la Vien'a la 12 Iuniu. E. de Beust au tinutu unu discursu care mai jumata este politicu. Reprezentantele Romaniei a fostu inscrisu suptu numirea de reprezentante alu „Principatelor-Unite.“ La siedint'a de constituire d. Ioanu Falcoianu a protestat corendu sa fie inscrisu ca reprezentante alu Romaniei, astfelin precum glasuiescu hartie sele de acrediteare. Conferint'a, luându actu d'acesta protestare, nu s'a credutu competente de a trata o cestiune politica daru a trecutu in procesulu-verhale protestarea si reserv'a facuta de reprezentantele Romaniei ca prin participarea sea, nu adera la numirea ce s'au datu Statului ce represinta. La 15 Iuniu toti delegati au fostu invitați la prându la Imperatorele Austriei, unde li s'au facutu o primire forte mare si unde d. de Beust, presintându pre d. Falcoianu Maiestatii Sele, a disu „reprezentantele Romaniei.“ Maiestatea Sea, vorbindu cu fie-care in parte a disu reprezentantului Elveției.

„Aveti unu servituu forte intinsu, prin sate si pre versurile muntilor; ne ati datu si exemplulu

meu. Fia-care dî de calatoria i-mi parea unu anu. In sfarsitu ajunserămu. Ah! Cum ti-asi puté descrie ce s'a petrecutu in sofletu meu in momentele revederei! Williamu areta palidu si suferitoru, dura ochii se scânteau de amoru si de bucuria. De cîndu eram lângă densulu vieti'a incepù a-i revenit. De-si slabu, elu voî numai decătu sa ne intorcemu inapoi si insotirea nostra sa se serbeze in loculu, unde petrecusemu anii dulci ai copilariei noastre. Drumulu ina i-lu obosi si abiá intorsi, puterile lui Williamu incepura a-lu lasá. Cate-va dile dupa intorcere, preotul impreună mânil'e noastre. Momentulu la care alăt'a visasemu sosisa in sfarsitu, dar ah! ce deosebire intre visurile mele si realitate! In aceiasi dî Williamu se simti deodata mai slabu decătu ori-cându. Era sér'a si ne gasiamu in camier'a, unde de atâtea ori facusemu muzica impreuna. Elu era culcatu pre canapie si asculta cu tristetia cum ei vorbiamu despre viitorul. Atunci me rugă sa-i cănto inca odata acelui cântecu de adio. Cându sfersindu m'am propiatu de patulu seu, fatia sea era forte palida. Abia avu puterea sa-mi iee mân'a: ochii sei privira inca odata lungu la mine si apoi se inchisera. De atunci nu ia mai deschis.

A dón'a-dî, inainte de a pleca, m'am dusu sa facu linerei Engleze visit'a mea de congediu. Betrânlulu singuru me primi: Clar'a era bolnav si prea slabu pentru a parasi patulu. Betrânlulu imi arata multa afectiune si amicie. Despartindu-ne, amu preschimbatu adresele noastre si amu luatu in-datorirea sa ne scrimu de căndu in căndu.

ta dupa moarte o eterna recunoscinta, totu astfelu si eronu Svitieri si are capela in care memor'a lui se imortalisează. Pétr'a lui Schiller este o stâncă uriasă si lucioasa pre care suntu inscrise cu litere aurite colosale cuvintele: „Poetului Fredericu Schiller care a cîntat pre Tell.“ Este frumosu a vedé poetulu si erooul fatia in fatia: Unulu se inspira de faptele martie ale eroului, altulu este imortalizat prin cântecul inspirat alu poetului. Amendoi mergu mână in mână spre tempulu nemurirei si impartu de o potriva corona de lauri ce le ofere postestatea.

Era săr'a târdi cîndu ajunsei la Fluelen, orasul asediatus in capitolu celu mai septentrionalu alu lacului. De acolo te infundi in cantonulu Uri ureându-te in susu pre Malurile riului Reuss. Altorsu, capital'a acestui micu cantou este unu orașelu placutu. In mijlocul pietiei principale este o statua forte mare representându pre Tell cum tiene o sageta in mână. Dedesubtu suntu inscrise cuvintele din tragedia lui Schiller ce adresă Tell cătra Gessler, dupa ce restórnă merulu de pre capulu copilului seu:

„Ei bine
Fiindu c'a mea viatia tu mi-ai asigurat'o,
Voescu totu adeverulu verde a ti-lu spune:
Cu acést' a mea sagăta te-asiu si strâpunsu pre tine,
De atingému cumv'a iubitulu meu copilu,
Si juriu, ca tu de dens'a de siguru nu scapai.“

(Va urmă.)

si pre directorele telegrafelor noastre". — Actualele directore alu telegrafelor din Vien'a este unu fostu directore elvetianu). —

Maiestatea Sea, adresandu cuventului reprezentantului României i-a vorbitu despre serviciul telegrafico postale si despre căile ferate, si intre altele l'a întrebătu „dece se lucréza multu.“ Acest'a a respunsu ca „ne siliu a lucré mai multu decât pâna aci“; la care Maiestatea Sea a replicatu ca „acum s'a datu concessiunea intregel retiele a drumurilor de feru si ca acest'a va face ca tiéra se prospere.“

„Rom.“

Varietati.

** Adunarea centrala a reuniunilor agronomice a ceruto dela ministrul Gorove sa espere a se concedia 30,000 soldati pre tempolu secerisului; pentru ca altintre secerisul e cu neputinția, pentru ca bratiele ce se asta la tiéra nu suntu de ajunsu.

** Brasi ovu 19 Iuniu. Tergulu de vîra din septembra acest'a se pote numi bunn de mijlocu, anumitu tergulu de vite s'au deosebitu forte de cele de pâna acum, fiind ca se astă si comperători si vendiatori destui, inse preturiile cailor se tienura forte susu, se pote dice, ca 'su preturiile indoite că alta data. Caii de rasa mai frumosă se vindea si cu 700 si mai bine fl.; cei de man's a 2-a dela 2—500 fl. si cu 100 fl. abia se astă căte unu mandisioru. Cai ordinari inca stă cu pretiulu indoit. Boii man'a 1-a dela 2—300 fl. man'a a 2-a intre 160 si 200 fl., er' man'a a 3 a pâna la 150 fl. parechea. Vacile dela 20—70 fl. Cumpărători se astă dela Banatu si din tiéra. — Cerealele mai scadiu in prelu din cauza, ca semenaturile dnu sperantia forte imburatoria de secerisul manusu. Cu toate acestea grâul de man'a 1-a totu se lînea la pretiulu de 6—7 fl., celu de mijlocu dela 5—6 fl., porumbulu 3 fl. 20 xr., secară 3 fl., ovesulu 1 fl. 40—60 xr. galăt'a. Diu'a tergului su favorabila pentru industriari, fiind ca se adunase unu numru mare de poporu cumpărătoru. Cu toate acestea manufactele că cum aru si intratu in'r'o cointelegeră conjurata se tinuta in pretiuri totu suite. — Aici ne vine a binecuvânta economele cele bune române, care-si procura prin lucru manelor si le tote cele trebuințiose pentru imbracaminta casenilor; si in locu de a veni se cumpere totu felul de trentie cu bani grosi, aducu singure valuri de panura, pândia, sucmane, caltuni, gașane s. a. s. a. de vendiare. In sinulu natiunalilor nostri se astă toate ramurile de industria de căte are lipsa economulu. Ce salutari aru si, cîndu acestea s'ară puté nobilită si inradacină intr'atât'a, incătu se nu se mai pă'a desradacină prin nici o unelteire a celor, ce mai antierti oprea pre români, ca nici pei de opinci sa nu si mai pote rosi! — Apărămu pre cele d'se pentru-ca acum industria orasiana are dreptu cu multu mai latit de reprezentanța politica, decât agricultorile si potu sa-si drepturi d'andeste. — Timpulu e forte frumosu si manusu. —

G. Tr.

** Diet'a boema, demustratiuni. Nar. L. dice ca punerea la cale de a unei complanări, diet'a boema se va disolve, escrindu-se alegeri noue, cari voru remanea neînfluitate de regim. Se scepta intrarea „nobilimei istorice“ in dieta. In urm'a acestor'a e sperantia ca Boem'a va fi mai bine reprezentata in senatul imperialu. Aceeași făzia deduce mai departe căderea ministeriului de dincolo de Lait'a si retragerea lui Beust. De complanare insa dice ca numai atunci va pute si vorba, cîndu Boem'a se va pune in deplina egalitate cu Ungaria. — Dumineca su septembra de cîndu trei sute de studenti a facutu o demonstrație la mormintele celor cadiuti la 1848. Meetința se lînu cu invocarea autoritătilor.

** Cutremuru de pamant. La Bud'a-Pest'a si impregiuri s'a simtitu in dumineca trecuta, diminea pre la 7 ore unu cutremuru de pamant. Omenii cari durmeau inca pre acelu tempu se desceptara in unu modu cam neplacutu. Vase, orologe si alte obiecte cadiura de pre la locurile lor. — Dela Palot'a se scrie ca in acelasi tempu au fostu si acolo cutremuru; in lászberény insa cu unu patrariu de ora mai inainte.

** (Ne-znam.) Treccendu presumtivul principie alu Serbiei Milașu Obrenoviciu prin Pest'a su salutatu intre altii si de deputatulu srbu Stoicoviciu, carele se adresă catra princ. in limbă serbescă. Presumtivul principie, nesciindu serbesce reșpus: „ne-znam“ si incepù francesce, acum ince veni

rondulu la Stoicoviciu, care, nesciindu francesce n'a-vă in cîtrău, de cătu a intonă si din parte-si unu „ne-znam“. In astu-feliu de impregiuri presumtivul principie nimeri espedientul si, vediendo ca nici francesce neci serbesce nu merge, duse: se vorbimu dura romanesc, si in dulcea nostra limba se intielesera apoi ambii. „In Fed.“

** (Statistica atentatelor.) In momentul de fată, cîndu tragedia din Belgradu o cupa lumea politica într'o mesura atât de mare, nu va fi fără interesu a ne recapitula atentatele, comise de dône-dieci de ani începe, contr'a capetelor coronate. Dela a. 1848 pâna acum s'an incercat 27 atentate, dintre cari cele mai multe fără rezultat. In 26 Novembre 1848 s'a incercat unu atentat contra ducelui de Moden'a. — In 12 Iuniu 1849 s'a făcutu incercare de atentat contra principelui de corona din Prusia, pre cîndu petrecea in Minden-Ingelheimu. — In 22 Maiu 1850 descărca Sefeloge o puscatura contr'a regelui de atunci din Prusia, si i'sdrobi bratilu dreptu. — In 28 Iuniu 1850 eslocutenitile Robert Pate, aruncă cu unu bătin greu dupa regin'a din Anglia, fără de a o vatamă periculosu. — In 24 septembrie se descoperi in Marsilia una masina esplodatoria, care era sa se intrebuintizeze la sosirea imperatului Napoleonu III. In 18 februarie Ionu Libény vulnera cu cutitul pre imperatulu Franciscu Iosif. — In siedint'a camerei din Turinu, la 16 aprilie 1853, contele Cavour reporta despre unu atentat contra lui Victor Emanuel II. — In 5 iuliu 1853 s'a comis unu atentat contra lui Napoleonu III, cîndu mergea in oper'a comica. — In 20 martiu 1854 unu necunoscutu sparsu cu pumnariul pantecele ducelui Ferdinand Carolu III; a dôu'a di espira ducele. — In 28 aprilie 1855 Iwanu Liverari descărca, pre campuriile eliseice, doue puscature de pistolu contr'alui Napoleonu III, fără sucesu. — In 28 maiu 1856 Raymond Fuentusu tocmai in momentul, cîndu era se si descarce pistolulu contra reginei de Spania si prinsu de mana si arestatu prin politia. — In 8 decembrie 1856, cu ocazia unei reviste militarie, soldatulu Agesilau Milani dase cu baionetulu dupa regale Feld nandu II. de Neapole. — In 7 augustu 1857 fără condamnati Bartoletti, Tibaldi si Grillo, cari venisera din Anglia spre a ucide pre Napoleonu III. In 14 ianuarie 1858 Orsini, Rudio, Pieri si Gamez aruncă bombe contra lui Napoleonu III; imperatulu nu fă lovitură, dar se ucise si se vulnera unu numru mare din celelalte persoane. — In 14 iuliu 1861 studintele Oscaru Becker descărca doue puscature contra regelui de acum din Prusia, fără de alu-nimeri. — In 18 decembrie 1862 studintele Aristide Drusios din Atena descărca unu revolveru contra reginei Amalia din Grecia, fără de a o nimieri. — In 24 decembrie 1863 se arestara in Parisu Greco, Trabuco, Imperatore si Scaglione, cari venisera din Londonu, spre a ucide pre Napoleonu III. — In 14 aprilie 1865 presedintele statelor unite, Avram Lincoln, fu asasinat in teatrulu de Washington Prin Wilkes Booth. — In 6 aprilie 1866 incercă Karakasoff in Petersburgu unu atentat contra imperatului Rusiei. — In 6 iuniu 1867 polonul Beresowski desearca in Parisu unu pistolu asupra imperatului Rusiei. — In fine se comise in 10 i. c. unu atentat contra principelui Mihaiu din Serbi'a.

Teatru.

Joi sera a fostu a trei'a reprezentanțe a societății drancatice Pescali. Cas'a fu si atunci cercetata de unu publicu numerosu si ceea ce avemu de a insemna cu placere, a fostu, ca numărul neromanilor (magari si nemți, sasi) a fostu mai binișorul reprezentant decât la cele doue producții de mai înainte.

Pies'a „Gargaunii seu necrediti' barbatilori“, in sine si pentru gustulu publicului nostru, c'am neobișnuita, se pare a oséră greutăți reprezentatorilor, pre cari le au sciutu insa invinge in favorea destragerii publicului. Cu deosebire Dra Vasilescu (Dra Scampiniacu) a desvoltat multa viață, ceea ce in actul primu, a stersu multu din monotonia, produsa in genere de dialogi lungi, in ori ce piesă. Domn'a Pascal (Dra Camilla) a fostu destul de picanta in caracteristica barbatilor cu gargaunii Dlu Balanescu (Fridolin) in totu decursulu piesei a fostu bravo, densulu a reprezentant fidelu pre nauculu si a invreslatu cu puncte comicе tota rol'a dela incepere pana la finit.

Dlu Pascal (D. de Scampiniacu) si acum, ca si in cele-lalte piese, a fostu susținutu producti-

nei. Dispoziția ce o are preste totu materialul rolei sele la face agilu si abundantu in infatisări. In decursulu intregu alu piesei a atrasu atenția continua asupra-si. Dlu Sapeanu a păsătu astazi intâia ora in rol'a lui Riverol. Densulu a corespunsu pre deplinu rolei ce o ave. Ensemblele a fostu bine. In decursulu piesei aplause repetite.

A séră s'a jucat: „Voinicosu si fricosu.“ De séră se va jucă: „Mihaiu vitezulu“ si „Doi profesori procopiti“ *)

Publicații.

Din 30 Iuniu a. c. se voru continua trebile bancii nationale austriace, cari fura pâna acum sub ingrijirea casei de tributu si vama de banc'a filiale privilegi austriaca, in strad'a macelarilor Nro 4, de sine.

Deci se indrepta toti acei, cari au trebi de schimb cu bancnote.

asignatii de banca;

asignatii de imprumutu;

hypotecare, de creditu seu asignatii partiali hypotecari a bine voii, sa se adreseze către susu numit'a adresa.

Orele de funcție: dela 8 pâna la 2 ore.

Sabiul in 24 Iuniu 1868.

Dela banca' nationale privilegiata a Austriei 29—1.

28—1

Concursu

Devenindu statiunea unui investitoru dela scola capitala gr. or. din Dob'a vacanta, prin acesta se deschide concursu pâna la ultim'a luna lui Iuliu an. cur.

Cu acesta statiune investitoră e impreunat unu salariu anualu de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acesta statiune, au a-si asterne concursele loru către esfor'a scolară la subscrivu, provedeute cu urmatorele documente:

1. Ca suntu români de religiunea gr. or.
2. Ca absolvatu celu putinu gimnasiulu inferioru. Cleric'a ori Pedagog'a in Institutu archidiecesanu din Sabiu, — cei cu gimnasiulu superioru voru ave intelectate.
3. Ca au cunoștința de limbele patriei;
4. Doved'a despre portarea loru morale si politica;
5. Doved'a despre oeuparea pâna acum'a avuta.

Nicolau de Crainco,
Protopopu gr. or. si Insp. distr.
de scôle.

22—1

Concursu.

Prin mōrtea parochului Pavelu Maniu, a devinut in comun'a biserică gr. or. din Lugosiu un'a parochia vacanta, pentru intregirea cari a se deschide concursu.

Competitorii pentru acesta parochia, amersu-ru diciunie Consistoriale din 23 Septembrie 1865 si cercul triului episcopal din 8 Octombrie 1865 Nr. 260 au de a documenta absolvirea gimnasiului superior de 8 clase si a cursului teologicu; era recorsele săle cuvintelor timbrate ale tramite pâna in 8. Septembrie a. c. calind. vechiu, adresate către „adunarea generala a comunei bisericesci gr. or. din Lugosiu“ la mânia Domnului Georgiu Pesteniu Adm. protopopescu.

Din siedint'a Representanței adunării generale a comunei bisericesci gr. or., linota in Lugosiu in 9/21 Iuniu 1868.

Representanța comunei bisericesci.

35—1

EDICTU

George Cucu din Siercaita, carele acum de 4 ani au parasit cu necreditia pre legiuța sea socie Elen'a nascuta G. Tunsoiu din Sinc'a-nouă, si au prebegit in lume, nesciindu-se de locul aflarei lui. Se cîtează prin acela, că in terminu de 6 luni dela datulu de fată sa se infatisosie inaintea acestui foru matrimonial; căci la din contra, si fără de densulu se voru decide cele de lipsa, in sensulu S. S. canone ale bisericiei noastre dreptul marilor greco-orientale.

Fagarasul 28 Martiu 1868.

Forula matrimonialu gr. or. alu tract. I. alu Fagarasului.

Petrus Popescu,
Protopopu.

*) In urul trecut: la a 11 siru de dinjosu dupa "trage" e de a se intregi: "pre"; in sirul 5. 4. de dinjosu sa se cîtește: si tota producția prima de publicu cu aplauso repetite.